

DOMOVINA

Uredništvo

je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopolne blagovolite fran-
kisirati, rokopiši se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak ponedeljek, sredo in petek ter velja za
Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 kron; za Ameriko
in druge dežele toliko več, kolikor znaša poština, namreč: Na leto 17 kron;
pol leta 8 kron 50 vin. Naročnika se pošilja upravitelstvu, plačuje se vsakrjav.

Za Iskrate

se plačuje od vsake peti-ceste po 20 vinarjev za vsak
krokat; za volje Iskrate in množično izsevanje
znamen pogost.

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Politično gibanje maribor- skih Slovencev.

„Domovina“ prinaša v zadnjem
števju dopise iz Maribora, kjer se go-
vori za socialno-demokratskega kan-
didata — proti samostojnemu sloven-
skemu kandidatu. Poglejmo si razmere
natančneje!

Oziri na občno korist za-
htevajo, da mariborski Slo-
vencev ne postavijo lastnega
kandidata, tako se izraža prvi do-
pisnik dne 24. aprila 1907. Preprost
Slovenec sicer misli, da stori svojo
narodno dolžnost, če zagovarja vselej
in povsod le narodne koristi; vendar
je ta izrek značilen, ne smemo ga na
kratko zanemarjati. G. dopisnik namreč
pove v nekakem naravnem nagosu to,
kar misli in čuti večina mariborskih
Slovencev: med štirimi stenami doma
in pri čaši smo „tudi Slovenci“ v jav-
nosti pa nastopamo kot svetovljani.
Drugače bi bil dopis zelo enostranski
ter je vzbudil marsikatero krog, le
eno naj omenimo: Način, kako je oce-
njeval g. dopisnik poselanske zmoglosti
pasarja g. Tratnika.

Drugača dopisnika dne 26. aprila
1907 pa je treba raneje uveljaviti,
ta se gre še za narodno osiro. Pov-
darja se važnost mariborskega mesta
kot kulturnega in gospodarskega sre-
dišča slovenskega Štajerja ter se Ma-
ribor primerja nekako med vrstami

Gorici in Trstu. Res je to, toda pri-
mera ne zadošča; boljše bo, da vda-
rimo dosledno tudi v politiko za tona
mestoma.

Goričani in Tržačani se ne polijo
za socialne demokrate proti Lahom
(vsaj pri prvi volitvi ne), dasiravno so
n. pr. tržaške razmere do pitlice slične
mariborskim.

Zgodovina je lepa veda, a ni po-
litika. Kaj pomaga vitez desetletni
rodonik, če je zdaj berač in pase
krave židka-najemnika, kakor se je
zgodilo to na Ogrskem. Kaj pomaga
zgodovina mariborskih Slovencev, če
smo danes brez vsake zaslombe v ljud-
stvu in vsi skrajaj prave ničle, koje
Nemci zaničujejo, a delavni Slovenci
ne morejo spoštovati. Rodimo tudi takaj
dosledni, učimo se iz zgodovine ter
začnimo delati, da dosežemo vsaj isto
veljavno, ki so jo imeli naši predniki.

Sedaj pa k našemu javnemu de-
lovanju in nazadnje tudi k politiki!
Vsa naša delavnost je večno nihanje
iz skrajnosti v skrajnost brez ciljev,
brez delajočih sil, brez uspeha. Kako
hvalimo vrednost poljudnih predavanj
na eni strani, na drugi pa stavimo
par polj kar 3 leta, da se predava v
zadnji kleti, kjer človeku sapira sopo
že, če vstopi, kaj še le, če eno uro
govori ali posluša. Navdušujemo se za
slovenske šole, ki jih nimamo prav ne
v Mariboru ne v okolici; če pa pogle-
damo imenit udov družbe sv. Cirila,

pogreškamo marsikatero osebo, ki bi pač
lahko žrtvovala na leto par kronic.
Danes zidamo velik narodni, ne —
južnoslovenski muzej (z ljudskimi de-
narjem seveda) ter pripravljamo z go-
rečimi besedami ob enem kotiček za
sokolsko telovadnico, jutri pa udrhamo
z vso prirejeno strastjo po ravno usta-
novljenemu „Školu“. Povsod in vedno
zahtevamo slovenskih trgovcev in obrt-
nikov, ki morajo imeti prvi vse blago
v zalogi, drugič ga morajo prodajati
ceneje ko vsak drugi; mi sami pa si pri-
držujemo še pri vsem tem pravico in
je tudi zagovarjamo javno, da kupa-
jevo našeloma le pri Nemcih. Ako ima
kdo trdno voljo delati, nesebično de-
lati na tem ali onem polju, „takoj se
oglasi jih sto, leta nam županil ne bo.“
Takega človeka se ubije ali se mu
delo ogreni in okreti; pogledimo le g.
Tratnika. Tratnikov je mnogo v Ma-
riboru in niso najslabši ljudje!

Slovensko politiko v Mariboru
(prav za prav je ni) vpravnavamo od
slučaja do slučaja ali boljše rečeno od
šlice do ast. Svoj čas smo glasovali
za Slovence Thalerja, ako bi šlo po
naših vodilnih glavah, bi ravnoto
glasovali za črnoreškega Lopeteha, pri
zadnjih mestnih volitvah smo nihali
med krščanskimi socialisti in social-
nimi demokrati, sedaj se usidravamo
pri socialnih demokratih. Kaj bo, kaj
bo, če res zmagaa Resel ter si moramo
že iz doslednosti izbrati drugo strujo;

slovenskih kandidatov nikar, to bi bilo
„nečuvstvo“, da ponavljam besede prvega
g. dopisnika. Res je, vsi imamo Wa-
stiana v želodcu; s tem pa še ni re-
čeno, da se naj uđinjamo brez vsakih
protislov pri njegovem uspehu. Prava je
„ozna cilje (mi smo
narodni pr... res že precej poza-
bili), ne pa mrzine in sovraštva. Tako
kakor mi dela pobit, ki ga je našel
kmečki fant; fant se sprime z močnim
tekmečem, fant pa se skriva škodo-
teljno za plotom ter ga izza njega
napišne v bedro.

Če pa hočemo res igrati vlogo
političnih kameleonor, ki spreminjajo
barvo po priliki in okolici, potreba-
jemo zato izvrstno izveščane ter povsem
zanedljive čete, kakršno imajo le so-
cialni demokrati; drugače nas no-
sišimo porazijo. Kako se pritožujejo
korotki Slovenci, da so jih razkosali
ter da ne morejo delovati pri volitvah
enotno. Politiška modrost zahteva od
njih, da so po državo Slovenci, nad
Dravo krščanski socialisti, drugod
zopet socialni demokrati. V Mariboru
ni mnogo take politične modrosti, ne
zanedljivih ljudi; nižji sloji visijo pri
nas tako le še na niti, če jih pa kar
pohamo v socialno-demokratski tabor,
ostanejo ter si napravijo svoje katore
tam. Da nas zapušča težavniški de-
lavci Slovenci trumoma, je priznal go-
vornik na zasednem shodu, da drugod
ni bolje, je pisal prvi g. dopisnik sam

LISTEK.

Simon Gregorčič.

Govoril dr. Franjo Rosina na Simon Gregor-
čičevi slavnosti v Mariboru dne 7. aprila 1907.
(Konec.)

Dodatek.

To je govor, ki sem ga dobesedno
govoril 7. aprila t. l. v mariborski čit-
alnici.

Mesec febra t. l. naprosil me je
čitalniški odbor v Mariboru, naj bi
govoril na Gregorčičevi slavnosti. Za
govor se mi je odločilo od 20—30
minut. Napisal sem torej zadnje dni
pred slavnostjo v naglici ta govor ter
porabil v to vsa izdana dela Gregor-
čičeva, podatke v ljubljanskem „Zvonu“,
„Slovana“, „Dom in svet“, čital spis
dr. Pavlice v „Slovenca“ in „Rimskoga
katolika“ iz leta 1882 in Tumov pod-
listek v „Našem listu“. Govor je torej
nastal, kakor nastajajo taki govori, ki
imajo namen v najkrajšem času pred-
ložiti navzočemu iz vseh slojev obsto-
ječemu poselstvenemu in pesnikovega
stvarjenja in glavne vsebine njegovih del.
Več ni mogoče ob taki priliki storiti.
Imel nisem nobenega drugega namena

kakor obuditi spoštovanje in ljubezen
do pokojnega pesnika in vspodbuditi,
da se ga čita. Izmišlil si nisem ničesa,
poročal sem to kar sem drugod čital.

Dva dni pomeje pričela so poro-
čila po časnikih. „Slovenec“ piše v
številki od 9. aprila 1907 takole:

Gregorčičeva slavnost v
Mariboru minulo nedeljo je bila,
kar se tiče deklaracije, petja in godbe,
res nekaj izbornega. Grdi madež na
tej lepi veselici pa je bil slavnostni
govor dr. Rosina, ki je govoril ostrodo
in surovo ter v svoj govor vmešal
znane liberalne neresnice. Natančneje
o tem prihodnjik!

V slednji številki z dne 10. aprila
1907 piše isti list takole:

Zanimivosti iz Maribora.
Preteklo nedeljo obhajal se je v „Na-
rodnem domu“ v Mariboru Gregorčičev
večer; vsi smo se ga veselili; vsaj
Gregorčič je dika in pomen našega
naroda. Slavnostni govornik bil je
tukajnji advokat dr. Rosina. Dvorana
napolnjena poslušalcev: vseh stanov
zbranih iz vseh spodnjostajerskih kra-
jev, je željno pričakovala slavnostnih
nastopov. Dr. Rosina burno podpravljen
naznanil pomen tega večera, vrže med
ljudstvo nekaj znanih fraz in potem v

„srebrnih besedah“ bita tiste črnok-
njete, ki so Gregorčiča bolje poznali,
kakor dr. Rosina. Zbrana inteligenca
pričakovala je prijetnih spominov Gre-
gorčičevih, a je morala zavrti le suhih
otrobov. Tak, kakor ga je dr. Rosina
opisal, Gregorčič nikdar ni bil. Simon
Gregorčič bil je nedosežen pesnik,
miren politik, trezen mislec, prijazen
družabnik, poslušan sin sv. cerkve,
vesten duhovnik. Držav je bil Rosinov
nastop; drznejša njegova pronukacija
na cerkvene oblasti, najdržnejša pa sra-
motenje na pričujoče tobolevke. Gosp.
dr. Rosini svetujemo to-le: Vzemite v
roke katekizem, berite vestno „Rimski
Katolik“, idite vsako nedeljo v cerkev
k t m, ki so bili osebni prijatelji Gre-
gorčičevi, pa hoste prihodnjik v „Na-
rodnem domu“ o Gregorčiču tudi drže-
gač govorili. — V soboto, dne 6. apr.,
razpravljalo se je na zasednem shodu
v Mariboru o kandidatu za državni
zbor. Seveda je bil predsednik neiz-
ogibni dr. Rosina. Liberalce skoz in
skoz pa je predlagal glasovati v mestu
mariborskem za socialnega demokrata.
S tem predlogom razkriskal se je dr.
Rosina kot breznamenit. Spoštovali
so dosedaj dr. Rosino kot treznega
misleca, pa poznej naj bodi svoja pota

si mi voja. Zahtevamo pa tudi, da od-
loži svoja častna mesta v posojilnici
in čitalnici, ker narodna družava po-
trebujejo narodno-zavednih moč.

„Slovenski Gospodar“ pa je v šte-
vilki z dne 9. aprila 1907 načrtil to-le
poročilo:

Gregorčičeva slavnost v
Mariboru zadnjo nedeljo je bila
zelo dobro obiskana. Deklamacija, petje
in godba so vseobče zelo ugajali. O
tem obširneje prihodnjik. Žal, da je g.
dr. Rosina izbral svojo častno nalogo
tudi za dovolj občutljive izpade na
duhovske kroge, modre pedagogov (pro-
fesorje-vzgojitelje in na sedanje po-
litične razmere na Slovenskem Štajer-
skem. Pogreval je tudi staro „Naro-
dovo“ in „Soščino“ neresnico, da je
Gregorčič vsled svojih pesni bil pre-
ganjan tudi od duhovske oblasti. Gosp.
dr. Rosini ne bo škodovalo, če še en-
krat prečita in dobro naobražja besede
svojega govora, nanašajoče se na spod-
njestajerske razmere.

Tem zelo prijaznim poročilom
je menda ni treba nobenega pojasnila.
V Mariboru, 23. aprila 1907,
Dr. Franjo Rosina.

v „Domovinu“.

Kaj nam je torej storiti? Volilna reforma je zvrstlogarila prijazne gospodarske stavove in predprijavice, povsod v re in prekipeva, novi ljudje prihajajo na dan, ki so spali doslej, ali pa ječali v verigah. K temu živemu ognju pristavimo tudi mi mariborski Slovenci svoj lonček, ne sami, temveč roko v roki s slovenskimi delavci. Pojmujejo dobro, ne zametujmo jih, ki se zavedajo od dne do dne bolj svojega stana in voljave; naj se ne začenja človek le pri doktorju, profesorju itd., kakor je pri nas žalilob še vedno v navadi. Več ko vse pisarjenje po listih veljajo za našo bodočnost moške besede slovenskega delavca po zapnem shodu v Mariboru: „Slovenski delavci postavimo svojega kandidata, četudi jih glasuje samo 10 zanj.“

Pravne so deklaracije o narodni zavesti in o izbiri narodnega življenja, res je, še bolj prazne pa so deklaracije o izvršenem narodnem delu, ko vendar spimo. Primerjajmo le delovanje „Slovenskega društva v Mariboru“. Tista druga pota, po katerih se vzbuja narodno mišljenje, poznamo; to so zabave, veselice, veliki plesi, gledališke igre. Toda rasen dobrih narodnih igr imajo malo pomena; če bi ta sredstva res tako narodno vagovala, potem bi nam pač na naših veselicah ne dodela na ulica vedno in vedno — blažena nemščina. O gledaliških igrah pa sploh lahko ka. „mariborsko žalegriv“. H koncu se par besed tistim mariborskim Slovincem, ki si ogledajo naše javno življenje in iz započka, potem pa resko in ostro zabavljajo. Beseda „indajstvo“ pride prav lahko čez jezik, še lažje pa se prepušča politika sledečim gostinčkim gostom, ki sklepajo potem oprečišeno po svoji vesti in razodnosti. Ta zelo pripravni in izbojeni tir, da se gleda življenje v dalnoglodu, kjer se vidi vedno le mato sila, morajo zapustiti ter kreniti na steno, ki vede v strmo goro. Družne delajemo ne samo brez njih, ampak tudi proti njim! Dani so, šarjajo gore!

P.

Dostavak uredništva. Da se nam ne bude očitalo, da v svojem listu ne dajemo tudi nasprotnikom besede, pričobujemo goreni članek, bralcem pa svetujemo, naj v tej velovadni stvari dobro premislijo, kaj delajo. Predtajo naj še enkrat in zelo pazno članek: „Slovinci in državnozborna volitve v Mariboru“, objavljen v št. 48 nakega lista dne 26. m. m. Uraizajo naj trezno in hladno o statističnih podatkih in dejstvih, katere pisatelj članka brez strasti in predsodkov v njem navaja ter o logičnih posledicah, katere kot razsoden politik izvaja iz danega položaja. Kdor se v volilnih bojih ravna po drugih načelih, je pač lahko zasoren rodoljub, nedosečen pristal se ali one stranke, ali pravi politik ni.

Po našem mnenju tudi ne gre, da bi se mi na Štajerskem morali ravnati po vglada Tržčanov in Goricanov. Ti bodo za svojo politiko sami odgovorni. Po našem mnenju bi pa bilo n. pr. za Gorizane mnogo boljše, ako bi bil s pomočjo slov. naprednih, klerikalnih in soc. dem. glasov izvršen soc. demokrat Škabar, nego da pride baš po zaslugi te slovenske slege in navidezne narodne samozavesti špan Dr. Marani, za Pajerjem morda najboljša politična glava, prav gotovo pa najprirednejši italijanski politik v državni zbor. Dr. Marani bo za Italijane velika pridobitev, dočim bi bil Škabar za nje velik poraz. Slovenska slega in napadno uporabljen narodna samozavest gorilčiki Slovincem bode pripomogla

Italjanom do tega vapeha. To je morda dobro narodnjajstvo — dobra politika pa to gotovo ni. Kaj bi bilo podobno ravnanje v Mariboru, naj pa tamoljni volitve in politiki sami preudijo. Položaj je resen in posledice njihove volitve taktike bodo za našo politiko gotovo večje, nego si mislijo danes misli; zato mislite in uraizajte brez predsodkov in strasti predno se odločite.

Politični pregled.

Besede dežele.

Oficijalni in neoficijalni listi priučali so članke, v katerih se z ozirom na cesarjevo pismo očkemu namestniku obračajo na češki in nemški narod ter jima prigovarjajo, naj se spravi. Tudi „Fremdenblatt“ piše, naj zaradi ljubeza mira eden in drugi malo popusti. „Cas“ piše o tem, da je cesar vedno polagal veliki važnost na spravo med Čehi in Nemci, da oba naroda respektujeta cesarjevo željo, a do sprave vendar ni prišlo. Čeprav vlada še nad 60 let, ker se s samo željo ne more priti do sprave. „Se menj a prigovarjanju vlade naj se ne odrekli svojim pododgovornim predsodkom in naj malo popustijo od svojih terjatev. Mi prav dobro vemo, kaj hoče vlada! list reči z besedami pododgovornih predsodki. Ti predsodki so baš to, kar nam manjka do ravnopravnosti s Nemci. In temu naj se odrečemo!“ Morali bi biti politični samomorci.“ „Cas“ poziva „Fremdenblatt“, naj pora Čehom, v čem naj malo popusti; vlade so jim še dale jezikovne narobe in je zopet vse, in Čehi so vse svoje zahtevke skrtili na dvoje: češko univerzo v Brnu in notranji uradni jezik. Tudi te dve zahtevi smo odstavili v interesu države v prilog volilni reformi. Danes torej nimamo še nič in vlada zahteva, kar popuščamo. Mi trdimo, da bi bil človek baš radikalec, da bi si podobno neumestno pridige prepovedal.

Vladno svarilo naj bi bilo naslovljeno na Nemce; tam bi bilo na mestu. Nemci so pronesli in imajo kaj popuščati, za nje bi bile besede o pododgovornih predsodkih bolj prikladne. Taki predsodki so nemška oblast in posest, katere obseza nadpravnost in pa legoda o prvemstva nemstva v državi. Kakor hitro vlada prišli Nemci, da se opreže teh dveh predsodkov, spravimo se s njimi čez noč.

Imenovanje sodnih uradnikov na Očskem so dovršena in so nam sanstvo dokazala močnost nemškega upliva na državno upravo. Nemci so postavili načelo, da ne sme biti noben Čeh imenovan za sodnika v nemški okraj. Topot se jim ni posrelo popolnoma izvrsti to načelo; doslej so pa vendar toliko, da je bilo imenovanih osem Nemcev v 8. razred, ki so bili tako daleč po službenih letih za svojimi češkimi kolegi, da je morala vlada imenovati 50 Čehov ad personam v 8. razred, da bi ne bili po teh osemh Nemcih pretirirani. Tako se bore Nemci za načelo: Na nemški smilji naj služijo nemški uradniki. In kako je to pri nas? Znano je, da je vodja najmočnejše politične stranke na Slovenskem na Dunaju izjavil, da je za nas Slovence pač varno, katere narodnosti so državni uradniki na Slovenskem.

Pogajanja med avstrijsko in ogrsko vlado se bodo nadaljevala, kakor piše „Magyar Ország“, šele 20. t. m. Želito bi bilo, da se ta vest uresniti in da se pogajanja začno nadaljevati še lo po volitvah.

Na bivlih konferencah odposlancev hrv. arb. koalicije z ogrsko vlado v Bečimpešti sta se zjediniha sekcijki načelnik Roje in ministriki predsednik Wekerle v načela, da smejo v madžarske šole na Hrvaškem zahajati samo

madžarski otroci — stališe, kakor ga je zavzela hrvaška vlada in sabor. Na ta način bodo kmale agnile madžarske šole na Hrvaškem, ki so itak večinoma namenjene le železnišariki deci.

Slovenske novice.

Štajerske.

— Slovensko trgovsko društvo v Celju. Dodatno k notici o sestavi odbora v zadnji številki poročamo, da je bil iz vrste trgovcev od zunaj izvoljen odbornikom tudi g. Ivan Kramer iz Trbovlje.

— Odlikovanje. Cesar je podelil sekcijkemu svetniku v pravosodnem ministru dr. Janka Baubitza red železne krone tretjega razreda. Častitamo svojem štajerskemu rojaku!

— Imenovanje. Pravni praktikant pri okrobnem sodišču v Celju, g. Fr. Tiller je imenovan avskultant v področju višjega delnega sodišča v Gradcu.

— Pri naberih v slovesnjegradskem okr. glavarstvu je bilo potrjenih med 1094 naborniki 135 fantov, t. j. 12,3%, kar je gotovo jako malo.

— Kmetiči bodo znatno južni kolodvor v Mariboru. Da pripravijo več prostora za tir, so deloma pokrili, deloma uredili Počobovski potok. Vsa dela so stala 260.000 K.

— Šotanj. Slov. čebelarsko društvo priredi dne 10. t. m. v Št. Martin na Paki pri čebelnjaku g. barona Warneberga čebelariki poak z začetkom ob pol 9. uri zjutraj. V Št. Ilji je enak šod dne 11. t. m. to je v soboto ob pol 9. uri zjutraj. Na obeh šodih bode predaval g. Jurančič. — V nedeljo in ponedeljek, t. j. 12. in 13. majnika vrši se popolen čebelariki tečaj, ki traja vsak dan od pol 9. do 12. in od 2. do 5. ure popoldan. Poak bode deloma teoretičen, deloma praktičen pri čebelnjaku v šolskem vrtu. Vsak, kdor hoče postati čebelar, si na tem tečaju lahko pridobi vsega potrebnega znanstva.

— Tretja štaj. perotinska razstava na Dunaju. Prvo tri perotinska društvo na Dunaju priredi o priliki shorovanja mednarodnega poljedelskega kongresa od 23. do 26. maja na Dunaju 28. mednarodno perotinsko razstavo na Dunaju. V okvirja te razstave hoče prirediti perotinsariki odsek c. kr. štaj. kmetijske družbe v zvezi s perotinsariki društvi posebno — tretjo — štajersko perotinsko razstavo na Dunaju. Razstavljajiki bō po 30 rodov (dve kokoli in petelin) staroštajerskih, salnalskih, celjskih in radvinških (bar. Rosenmantorh) kokoli, skupno tedo do 400 komadov. Razstava je volike važnosti, gre se zato, da se vsika in razširi se itak dober glas štajerske perotinske in se pridobi novih odjemalcev za njo. Ker je število rodov omejeno, se bo sprejemalo za razstavo le najboljše blago.

— C. kr. nemščina. Pri Sr. Lovreca na Dr. polju se blešči na hlevu, v katerem stoji državni šroci, sledeči napis: K. u. K. Henksten Štal. Germanizatorjem so vendar ni posrelo užitji, da stoji ta „Henksten Štal“ na Slovenskem!

— Iz rogarskega okraja. Volilni boj se vrši pri nas v neugodnem znamenju za g. Dr. Korobeč. V soboto 4. t. m. je sklical g. dr. Korobeč volilni šod k Sr. Florjane pod Bočem. Ko pa se je prikazal, so ga podprvili zborovalci z englišanimi klici „Živijo Žurnan“ na kar je odšel ne da bi poskusil zborovati. — Slabe okužaje si je stekel g. dr. Korobeč tudi v Zetalah. Tam je pustil namreč škrice svoje sukne — ljudje so ga dejanjsko napadli, kar treba obojati. Dokaz, da

se vrši sedanji volilni boj tapetam v znamenju surovosti in obdaloravi ja, da nekateri časniki (glej „Slov. Gospodarja“) le surovosti odobravajo, sveda samo tedaj, kadar protopajo klerikalni svoje nasprotniki („Slov. Gospodar“ št. 22 dopis iz Mislinjske doline).

— Na izvanrednem običnem shoru akad. tehn. društva „Triglav“ zbrani akademiki obojajo z ogroženem nastop tistih bivih članov, ki so v sedanjem volilnem boju zatajivali svoja in društvena načela in kateregakoli varoka vstopili v klerikalni tabor, posebno pa obžalnajo, da sta se dva bivša društvena predsednika postavila na nasprotijaku klerikalno stališče.

Valeo tega tudi akad. tehn. društvo „Triglav“ odločno odklanja te gospode kot svoje stareljane.

— Pri Sr. Trajtel v Halesah se je bil pri zadnjih občinskih volitvah baš boj med domačimi in ptajskimi meščani-kemistariji, ki so hoteli zopet zagospodariti v občini. Slovenci so zmagali v drugem in tretjem razredu.

— Hrvatsko-slovenska slavnost. O binoklkih odkrijejo v Vinici blizu Črnomlju spominsko ploščo hrvaškemu učitelju in pisatelju ranjcem Ljudevitu Tomiču. Slavnosti se udeležo hrvaška in slovenska učiteljska društva.

— Iz Zreč. V nedeljo dne 28. aprila imel je kandidat narodne stranke g. Viktor Glaser veleposlanik iz Slaničnika volilni šod.

V gostinčkih prostorih g. Hinko Dobnika zbralo se je nad 100 volilcev, ki so v polnem obsegu odobrvali program in z burnimi klici živijo Glaser sprejeli njegovo kandidato. Pri glasovanju proti vzdignilo je otilih pet Pičkovcev roke kvikta nazirajoč, da jih veseli celi program, a samo na kršičansko verski podlagi ni in zato baje morajo, sveda po naročilu dohornih pastirjev voliti Piška.

Istaga dne dopoldne imel je g. Glaser tudi volilni šod v konjškem „Narodnem domu“. Zbralo se je sloer precej volilcev vkljub skrajno neugodnemu vremenu, a redna adov „Kn. zvezec“. V jedernatih kratkih besedah razvil je g. Glaser svoj program, katerega so tudi pristaki kmeeke sveda odobrvali; a škofev brat poskušal je v voliki razburjenosti in kršičanski ljubezni pobijati izvajanja trdov, da je kandidat prav lepo govoril, a da ne stoji na verski podlagi, kar ga je postavila „Narodna stranka“.

Večjih nadstetev na svetu ni treba iskati, kakor so ti člani kmeeke sveda; značilno za njih je, da pod pretvoro vere trobijo vai v Korobečev rog.

— Narodnost Korobečevih stanovalskih tovarilcev. Tisti, ki jim je „Slov. Gospodar“ politični evangelij ter njih razuma prevrtao gospodar, so prepričani, da je za slovenski narod odino odredilno kar pride od onih „gospodar“, ki so od Boga polikani označevati ljubezen do sovražnika ali kakor se to danes razlaga: nančiti ljudstvo pristno katoliški povot („Slov. Gospodar“ je imenoval enkrat dr. Dolajca in prof. Jožka v Celju — pobalina, menda prav po Kristovem izreku.) No mi, ki živimo v Mariboru ter jih poznamo malo bolj „od bliza“, vemo, da narodnost teh gospodarov ni preveč vredna, vsaj v praksi t. j. v življenju ne. V Mariboru imamo na šalost komaj dve narodni špecerijški trgovini, ki pa imeti radi maloga števila slovenskih odjemalcev prav težko stališe. A gospodom dobavnikom, ki so vsi Slovenci, še voč, ki hočejo biti vai do zadnjega narodni — še do danes so jim ni zdelo vredno storiti odločen korak, se lotiti od nemških in nemčurških trgovcev. Di-jakko semeniče, bogoslovstva, franciškanski samostan, šolske sestre (ki

imajo močan interes, stolni kapital, škof s Korolcem vred — vsi skupaj, vsi kupaletje svoje splošne potrebe in pri tem nikoli ne trčijo. Vendar bi se mariborski duhovniki sami lahko vzdrževali dva slovenska trgovca. Da, da, g. dr. Korolec, tak pokakite svoje modrost, poročite tem le gospodem, naj vendar zapuste nemške trgovine, naj stare to in taktičnih razlogov, radi volitev, sedaj ko pride. „Kmečki zvezi“ in to bi jo — tukaj radikalno — naroden korak mariborske duhovščine pomagal pri volitvah pridobiti vsaj tiste omahiljivce, ki danes še ne verujejo, da je veren katoličan (in duhovnik) no menda le verni! tudi dober narodnjak. Golo besedičenje na shodih, kričati le: „Svoji k svojim“ je frazarijo, smatrat takega besednava narodnjakom, poloziti v njegove roke uste štajerskih Slovencev je neodpusten naroden greh. Kdor ne razume podrobnega narodnega dela, ga ne izvaja v praksi, tudi ni zmogel rešiti celoga naroda, voditi ga po pravi poti. G. dr. Korolec: volik ste v zabavljanju, v zasramovanju vsega, kar vam je na poti, a majhni ste, ali boljše ni Vas ni pri trenem, pozitivnem podrobnem narodnem delu. Da ne boš drugačiji kodaj pri visoki politiki, o tem smo prepričani, ker poznamo prav dobro ljudi zveznaka kalibra, ki jim je vera, ali boljše duhovščina prva in narodnost, ljudstvo zadnja skrb.

— Volilno gibanje v slovenskem volilnem okraju. Slovenski kandidat g. delatni poslanec Franc Grafenauer se je vrnil sedaj na Podjunsko dolino, kjer prireja ob nedeljah in tudi delavskih volilnih shodih. V Rožu so slovenski volilni shodi nekam ponehali. To sicer ni dobro znamenje, ker je ljudstvo v Rožu najmanj zanesljivo in valed okrajno neznanje in volilne nemške agitacije čisto konfuzno in razbarjeno, toda nadejamo se in pričakujemo, da bo politično društvo v Celovcu tudi šodanom — privoščilo par volilnih shodov. Upamo pa, da bo vsak slovenski kmet in delavec toliko pameten in razumen, da bo dal dne 14. majnika svoj glas tistemu moču, ki boče rom skrbeti za ona dva stanova, katere slovenski narod najbolj potrebuje, to je za kmeta in delavca in ta moč je g. delatni poslanec Grafenauer. Dosedaj so bili vsi korolci državni poslanci nemško-nacionalni. Deset ste jih po svoji kratkovidnosti in razpustnosti poslali v državni zbor in če se vpratekate, kaj so ti nemško-nacionalci, kakor so Dobernik, Lemisch, Seifritz, Kirchmayer itd. storili za Vas, slovenske kmete in delavce, morate reči: ničesar. Davki so zmirom višji, revščina med delavstvom vedno večja, za starost in osemoglost se tudi niste preskrbeli, v mesta pa se zidajo za tisočake, ki jih morate s krvavimi žilji prisilježiti, kjer se mestna gospoda zabava in kratkočasi za vaš denar pri plesih in veselicah in takim močem, ki slabo bi Vade sanpanje samo v svoje samene in ki Vas poznajo samo pred volitvami. Hočete dati svoj glas dne 14. majnika? Hi-kakor ne. Vaš moč je in bo poslanec Grafenauer, ki bo skrbel za vaše vsakdanje potrebe, ne pa za luksus mestne gospode. Tudi soc. demokratični kandidat Kristan ni za Vas, slovenski kmetje in delavci! Pripoznamo, da se Kristanov program v gospodarskih in socialnih točkah popolnoma vjema z Grafenauerjevim programom, vendar pa je med Kristanom in Grafenauerjem velik razloček, globok propad, ki reči med Kristanovim internacionalizmom in Grafenauerjevim nacionalizmom. Kristan — breznarodovec, Grafenauer — narodnjak, če te dve besedi morata vsakemu slo-

venskemu volilcu, bodisi kmetu ali delavcu, diktirati ime, katero bo zapisal dne 14. majnika na glasovnico in to ime je: Grafenauer. Korolci Slovenci potrebujejo v prihodnjem državnem zboru moča, ki pozna naše razmere in potrebe in ki se bo bojeval za naš napredek v vsakem oziru, na šolskem, gospodarskem in socialnem polju. Narodno vpranje je za nas, da govorim z besedami splošnega ljubljanskega župana Hribarja, v reuščici krepko vpranje, vpranje za življenje ali smrt. Če bodo tudi pri prihodnjih volitvah izvoljeni sami nemško-nacionalci in če prodre v slovenskem volilnem okraju Seifritz, ali pa Kristan, potem je usoda korolkih Slovencev započeta: Slovenci bodo ostali manjredni, kakor so bili dosedaj, ostali bodo za vedno hlapi nemško-nacionalne in nemške ropade; kajti Seifritz je bil in bo hud nasprotnik Slovencev in vasa, kar je slovensko. Kristan pa naših razmer ne pozna in bi v slovcu izvolitve v državnem zboru vstopil v soci. demokratični klub, kjer bi tudi pri svoji najboljši volji ne mogel delovati za korolke Slovence, ker bi stal pod Adlerjevo in Farnstorferjevo komando. Adler in Farnstorfer pa sta nemška socialna demokrata, ki sta glasovala tudi proti predlogu, da bi se bil dal korolkim Slovincem vsaj en siguran mandat. Zato pa, slovenski kmetje in delavci, vai v boj za Grafenauerja!

— Gosp. Pilek ml. se zopet po-pravlja.

V smislu § 19. tisk zak. zahteva podpisani, da sprejmete zopet sledeči popravek z ozirom na Vašo poročilo Pilekov sin in narodnost v šte. 50 z dne 1. maja 1907.

1. Ni res, da bi bil proti tejda-nikom pri govorih nemški govornik.

Res je, da sem jazim slovenski govornik.

2. Ni res, da bi bil se v zavodu kakor izven zavoda se za nemca izdal, res je, da sem se povsod kot značajnega slovenca izkazal.

3. Nobenega tejdnika nisem nahručil v sadonostnik Dr. Reiserja.

4. Ni res, da bi bil tejdnika razstali ko smo se vrstali od Dr. Reiserja in zaradi petja jim nisem niti besedo očital.

5. Ni res, da bi bil z nemci nemške nacionalne pesmi pel, res je, da nisem z nemci nikoli pel.

Hotinja vax, dne 4. maja 1907.

Franc Pilek ml.

— „Papirnatu kandidature“, „Štajercer“ osemoglost pokazala se je najbolj v tem, da njegovi pristaji za volilni okraj Slovenjgradec-Soltau-Marenberg niti kandidata niso mogli dobiti, dočim so se v brežliskem okraju obešili baron Moskonu na vrat, dače se „Štajercer“ nadrogo ničesar opraviti imeti. V ptujakem okraju volitvi so hoteli kandidaturu kmeta Visenjaku, kateri pa je odločno odklonil. Iz za-gate rešil jih je Orng, kateri pa baje zadnji trenotek odstopi na korist Petra Zadravca, kateri se je oglašil v „Imenu Jesuovem“ kot neodvisen kandidat. To se res pristne „papirnatu kandidature“, kateri se celi svet smeje.

— Poročil se je v St. Jurju naš vrli posestnik g. K. Zapac z gospico Pepco Volanek iz Sevnice. V nadi, da bota mlada poročena v narodnem oziru najlepši vzgled svoji okolici, kličemo jima: Na mnoga, srečna leta!

— Volilna shoda na Ptujski gori in v Jurcu. V nedeljo, 5. maja je sklical okr. odbor „Narodne stranke“ za ptujski okraj javen volilni shod k Jagodici na Ptujski gori, na katerem so imel predstaviti kandidat Jakob Zadravec svojim volilcem. Prišli pa

so še pred 3. uro, ob kateri bi se imel shod vršiti, trije župniki (gorški, šentlorenski in majšperški) ter kaplan iz Cirkove, Melhior Zorko, in pripeljali s seboj vsak svojo čredo, katere je potem po otvoritvi shoda razbujala in zahtevala svoje prednostno. Pri tem razbujanju in krčkanju se je posebno odlikoval neki Rober iz Cirkove ter omenjeni kaplan Zorko, kateri je v preprič z gospodom Spindlerjem pokazal temu mestu nadaljnih dokazov jezika (3). Ker ni bilo spa, da bi se moral shod mirno vršiti in ker okrajni odbor ni zato sklical shoda, da bi se somišljeniki pretepali s klerikali, je g. Babosek komaj otvorjeni shod zaključil in je sklical v drugo sobo za-kupni shod, kateri se je posvem mirno ob navzočnosti čez 100 volilcev izvršil. Govorili so g. Spindler, Zadravec, Pesek, Hren in še drugi. Volilci so enoglasno odobrili kandidaturu g. Zadravca. — Zvečer ob 7. uri se je vršil v Penzovi gostilni v Jurcu zaspi sastanek tamolajskih volilcev. Tudi tam so se volilci izrekli za kandidaturu g. Zadravca. Govorili so gg. Zadravec, Konel, Babosek in Kavkler.

— Volilni shod v Mali vasi blizu Sv. Marije pod Ptujem, kateri se je vršil v soboto, 4. t. m., je bil izvrstan oblišan. 250 volilcev se je izreкло za kandidaturu g. Jakoba Zadravca.

— Namen posvečaje sredstva ali politična morala in poštenost „Kmečke zveze“. V volilnem okraju g. dr. Korolca, katoliškega duhovnika in glave katoliške Kmečke zveze dele njegovi korteti letake med volilce, na katerih so natisnjeni neki starki iz „Slov. Naroda“, neke povske, ki so pale baje na pristale Kmečke zv. v Celju itd.

Letak pravi nadalje: „Se nevarneje pa je, kar je pisal liberalni celjaki list („Domovina“), ki tudi Zurnmana priporoča, o ceni Birne. Pisal je, da je sedanja cena Birne previsoka. Tako mislijo gospodje, ki so izbrali Zurnmana in ga komandirajo v politiki. To so izdajalci kmeta! Od teh je odvisen!“

Letak je pisan v prilog katoliškega duhovnika g. dr. Korolca, ker končava z besedami: „Kandidat slov. km. vz. je: dr. Anton Korolec, urednik v Mariboru, tega volimo!“ Tiskan je v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Če g. dr. Korolec drži kaj na svoje politično poštenje in moralo, na svoj ugled kot katoliški duhovnik, naj nam s citati dokaze, kar trdi z navedenimi besedami o „Domovini“. Če tega ne more, naj se ne čudi, če bodo ljudje sodili o njem kot politiku in katoliškem duhovniku drugače, nego bi bilo njemu in njegovim somišljenikom prav. — Somišljeniki rabite orožje, ki vam ga dajejo nasprotniki sami v roke, odprijate ljudem oči in kazite jim te vodilce in uzornike v njih pravi podobi. Boj, neizprosen bo laži, hinavstva in zavijanja, ki tako bujno cvete pod njih okriljem. Čas je, da se vrzdno očisti in da se ljudstvo nauči spoštovati in ceniti resnico, poštenje in pravičnost proti vsakomu.

— Učiteljski sestanek v Poljčanah dne 2. majnika se je vrlo dobro obnesel. Udeležilo se ga je do 60 učiteljev in učiteljic, osobito mnogo drvinčanov. Napovedano predavanje g. dr. Pivka iz Maribora in temeljito razpravljanje g. nadučitelja Peska iz Naračel o izvenšolskem delovanju učiteljevem je zadoržilo vsakogar.

— Obesil se je v svojem stanovanju na Tegethofovi cesti v Mariboru vojaški zdravnik Dr. Swaton, o katerem smo pisali svežestano, da je dal pretepeti dragonca Berneggerja, ces, da je bil pijan, a je imel kroglo v glavi. V pismu, katerega je zapustil

pravi, da se je radi tega obesil, ker se je boji blaznosti.

Kranjsko.

— Županom v Ljubljani je zopet izvoljen g. Ivan Hribar, ki je sedaj že 11 let župan ljubljanskega mesta, podžupanom pa vitez Binsweis Trstenički.

— Izkaz posredovalnice slovenskega trgoveškega društva „Werker“ v Ljubljani. Vslužbososprejmne: 2 poslovodja, 3 knjigovodja in korespondenta, 1 kontrolist, 6 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki špecerijske stroke, 1 pomočnik manufakturne stroke, 3 pomočniki močne in galant stroke, 2 ašenci.

Službo iščejo: 4 knjigovodji in korespondenti, 3 kontrolisti, 12 pomočnikov mešane stroke, 4 pomočniki špecerijske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočnika teleznarske stroke, 2 pomočnika močne in galant stroke, 19 kontrolistin, 3 blaznizarke, 6 prodajalk.

Posredovalnica pošlje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini.

Koroško.

— Vlom v velikovske hranilnice in posojilnice. Od dne 24. do 27. aprila je prodri nel zločinac skozi strop v uradno sobo velikovske hranilnice in posojilnice, odpri duri v železno blagajno, katere so bile zaprte s šestimi zapahi in vzel 5079 K 78 v gotovini. Vlozne knjižice in vse drugo je pustil nedotaknjeno. Zavod se trpi nobene škode, ker je za gotovino zavarovan.

— Velik požar so imeli v Bistri blizu Šnibela nad Piberkom. Pogorelo je osem hiš z gospodarskimi poslopji vred. Ker je pihal močan veter, je bila v nevarnosti cela vas Bistra z Dolinčico vred.

— Gostanj. (Volilni shod slovenskega kandidata Grafenauerja.) Zadnje aedejlo dne 28. aprila je imel slovenski kandidat gosp. Grafenauer volilni shod pri Blatniku na Dobrinjah. Ob 4. uri popoldne je otvoril g. dr. Brejc iz Celovca zborovanje in pozdravil narzorce volilce, katerih je vkljub slabemu vremenu prišlo prav lepo število. Nato priporoča za kandidata Francu Grafenauerja in razloži narzorcim volilcem kakšen da je kandidat, katerega je postavila slovenska stranka in kakšen je kandidat nemške ljudske stranke, pivovarar Seifritz. Grafenauer je sam kmet, ki čuti, kje da kmeta červelj tišči, Seifritz pa je veleposelstnik in kot tak se ne boče potegoval za kmečke in delavske koristi ampak za veleposelstnike in tovarnarje. Grafenauer je korolki Slovence, Seifritz pa je iz reicha privarodrani Pras. Razen tega pa je Seifritz tudi jako slab govornik. Če bi prišel korolki Slovenec za Pranko se mu gotovo ni treba nadjeti, da ga bodo tam volili za poslance, zato, ker je korolki Slovenec. Ravno tako tudi korolki Slovenci ne bodo volili praškega Nemca ker imamo v svoji sredi mnogo spodobnejših moč. Na to je dal dr. Brejc besedo g. kandidata Grafenauerja.

Grafenauer je opoval res čudno gospodarstvo nemiko — narodne stranke v korolkem delatnem zboru ker v tajnih sejah zvijačijo uradnikom plače. Za mesto Celovca je dovolil delatni zbor 10 milijonov kron posojila za katero svoto mora vsuščiti cela država, tedaj tudi slovenski davkoplačevalci. Celovski mestni očete pa so iz hvalnosti zato sklenili, da pri celovski mestni občini ne dabi kdo drugi dela kakor samo Nemci! To je res neiravno zapostavljanje slovenskega prebivalstva. Dalje govornik omenja tudi davek na vino,

12 vin. na liter, kar je res največja krivica in kar posebno zadene delavce v tovarnah. Govornik je v debaten zbor predlagal, da naj se naloži davek na bogatine, dr. Lemisch pa je rekel, da bogatstvo na Korotkem sploh ni in bi ta davek nič ne nesel. Ko pa so nemški nacionalci staveli predlog, da se naj obdavi vino, tedaj je dr. Lemisch na očitano, da se s tem obdavi ubogo ljudstvo odvrnil, da ta davek ne zadene uboga ljudstva, ampak bogatine!! Govornik je govoril tudi o razpori in kazal na pogubne nasledke, katere bi imela ločitev zakona.

Potem je vprašal dr. Brejc ali želi kdo govoriti, ker se nihče ni oglašal k besedi, je še enkrat govoril dr. Brejc o narodnem in šolskem vprašanju. Nobeden ne more zato ako je rojen kot Slovenec, kakor tudi Nemec nič ne more zato, ako je bil rojen kot Nemec, ker to je zakon narave, ki se ne da predati. Tembolj žalostno pa je, da toliko Slovencev ne spoštuje tega zakona in plače v svojo lastno škodo. Nemci nam le zato nečejo dati pravično vreden slovenskih šol, ker se bojijo naše konkurence. Koliko lepš uradniški mest je v Celovcu, katere bi lahko dobili naši sinovi! — Ker pa se v naših slavniš šolah slovenski otroci ne nanjajo ne nemško ne slovensko zato le malokateri gre v više šole. Zavaljo tega pa imamo tudi tako malo slovenskih uradnikov na Korotkem. Mi nismo zoper učenje nemškega jezika na naših šolah, ampak nemščina se mora poučevati na podlagi materinega jezika.

Govornik je omenil tudi Guštanj-šterga župnika ravnatelja Marischlerja, ki je doslej komandiral delavce pri volitvah, koga da morajo voliti. Tisti lepi stari časi so zdaj minili, ker imamo tajne volitve in postavlo o volilni svobodi po kateri ne sme nihče siliti kakega volilca (tudi guštanjski paša ne) za tega ali onega kandidata. Zato naj vsak brez strahu voli po svojem prepričanju. Nato se je šod, ki je napravil na večino zborovalcev gotovo najboljši vtis med burim odobravanjem zaključil.

Primorsko.

— Na Krasu kandidira tudi g. dr. Gustav Gregorin iz Trsta kot neodvisni kandidat. Dr. Gregorin so ga postavili na zaupnem shodu v Sečani njegovi semiljinski in rojaki za kandidata. Dr. Gregorin kandidira proti liberalnemu kandidatu gosp. Alojziju Štreklju in proti klerikalci dr. Labanarja. — V gorški okolici se je ustavila kmetiška stranka, ki kandidira g. Antona Štreklja.

Svetovne vesti.

— Sedemdesetletnica 17. Zajca. Hrvati so praznovali ta izredni dogodek zelo sijajno — in s njimi so ga praznovali tudi odlični slovenski glasbeni krogi. V petek, 26. aprila so peli v zagrebem narodnem gledališču v čast Zajca privrati alegorice njegove opere „Prvi grv“. Odposlanci vseh hrvatskih perskih društev so se poklonili jublantu na odprtem odru in slavili njegove zasluge za hrvatsko glasbo. Po srečani predstavi se je vsrtil v „Hrvatsko domu“ slavnostni komers, na katerem so se svirale in pele samo Zagrebce skladbe! Komersa se je udeležilo mnogo odličnega zagrebkega občinstva in pevec zagrebških ter odposlanci ostalih hrvatskih perskih društev. Iz Slovenskega so poslali brzojane: „Družba Slovec“, „Dramatsko društvo“, „Juvant“, in dr. Ipavec iz Ljubljane ter Purisa iz Lajče. — Slavljence je napisal 21 oper, 30 operet in mnogo

pesmi. Kateri omikani Slovec se ni silal „U boj“ ali „Pojno brato“?

— Izvoz srbskih svinj v Italijo. Meseca februarja so poslali iz Srbije preko Soluna prve žive svinje na trg v Milan. Napolj in Livorno. Poslalo se je 1273 komadov, od katerih je poginilo na vožnji v Solnu in po morju 133 komadov, a to največ radi nemarnosti nekoga Raje Popovića, katerega sedaj prizadeti trgovci toljijo. Svinje so se v Italiji dobro prodale.

— Električni pri sekanju drevja. V drželi Arkanzas v Sev. Ameriki stoji velikanski gozd, v katerih porablja električno za sekanje drevja. Postavili so na robu gozda električni motor, iz katerega lahko napeljuje električni tok na vsako poljubno mesto v gozdu. Ta tok razgreva platinsko žico, katero ovijajo krog debla in ki se vedno bolj vgraba v les, dokler debla ne prežaga.

— Ameriški železniški vozovi. Lepi in udobni železniški vozovi, poseben vozovi I. in II. razr. za brze in ekspresne vlake, so došli k nam iz Amerike. Sedaj pa je dal izdelati veliki ameriški železniški trust nove vozove, v katerih se da po leti in po zimi vrlo prijetno potovati. V vozovih je namreč priprava, akosi katero teče po leti hladna voda, da vzdržuje prijetno temperaturo, po zimi pa so tam vložene asbestne ploče, katere razgreva enakomerno električni tok in je na ta način poskrbljeno za primerno temperaturo.

— Neureča na železnici. Blizu postaje Dorocoma v bližini Segedina je skočil brzovlak s tira. Strla se je os pri postnem vozu. Spalal in jedilni voz sta popolnoma razbita; 4 ljudje so mrtvi, 20 težko ranjenih.

— Izvanredni uspehi brezčimnega brzojavljenja. Iz New-Yorka javljajo zanimivo vest, da so dospele brezčimne brzojavke iz mesteca Point Laura ob Tihem oceanu v Washington in Teksas prek cel ameriškega kontinent. Na Atlantakem oceanu sta se srečala nemški parnik Wilhelm II. in eden Canardov parobrod. Oba sta imela aparate za brezčimno brzojavljanje na srednje dolge distance. Toda opazilo se je, da so došle brzojavke tudi iz trikratne daljave. Pri Gibraltaru sta parobroda pretrgala brzojavke; a v kanalu so nasenkrat občutili aparati na Wilhelmu električni tok in dospela je brzojavka s Canardovega parobroda, ki je plul tačas ob Sardiniji v Sredozem. morju. Brzojavka je tedaj prešla celo Srednje Evropo v zraku.

— Razvoj reklame gre vzporedno s razvojem trgovine. Pred državljansko vojno v Ameriki (t. j. pred letom 1867) se je smatralo za nekaj neverjetnega, da je tvornica Ferbank & C. plačala za en reklamni oglaš 15.000 kron. Danes tako cena ni nič izvanrednega. Ista tvrdka potroši danes 4 in pol milijona kron na leto za reklamo. — Velika skladišča v New-Yorku izdajajo na leto do dvajset milijonov kron za oglaš in reklame po časnikih. — Nekje velika trgovina v Chicagu razpisala kataloge, ki štejejo 1200 strani s tremi predali na vsaki strani. Samo poštnina za razpisiljanje teh katalogov stane velikanske svoto 3 milijonov K. — In naši slovenski trgovci, zlasti oni na Sp. Štajerji? Ako da kateri kakšen majhen oglaš v ta ali oni list, pa misli, da mora radi tega imeti takoj prenapolnjeno trgovino! Reklama zahteva potrpljenja! Kajti to je gotovo, da nese velika in obširna reklama lepe obresti. Zakaj pa imajo nekatere obširne nemške trgovice v Gradcu in bogveje na Dunaju in v Nemčiji toliko odjemalcev pri nas? Ker vedo,

koliko izda reklama in priporočanje. Na tem polju bo treba prebrata, drugače se utegne zgoditi večini naših trgovcev, da ostanejo vedni — kramarji ali bolje rečeno „branjevi“.

Izjava.

Podpisana obžalujem, da sem v smislu notice „Slovenskega Naroda“, od 23. marca 1907 neresnično in osebo g. dr. Jančiča kaplana v Žalcu razaljavljive govorice daljni osebi pripovedovala, ter prosim s tem g. dr. Jančiča odpričanja.

Fani Kocuvan.

Postnega pomočnika

In pridnega 240 3-1

učenica

sprejme trdka

IVAN ZAGOREC, Kraljevec na Sotli.

Stara trgovina z mešanim blagom

letno 250.000 K prometa, se proda v nekom spodnjestajerskem trgu, kjer je zelo veliko prometa. S trgovino je združena hiša in nekaj zemljišča in se vse skupaj proda pod zelo ugodnimi pogoji.

Pozubde prosimo na npravnništvo „Domovine“. 229 2-1

Pridni delavci

se sprejmejo vsakršni proti visoki plači pri Šaleškem premogovniku v Velenju ozir. v Škalah, ležečem ob železnici Celje-Sp. Dravograd. — Stanovanja so na razpolago. 242 6-1

Les!

kupuje po najugodnejših cenah proti gotovini, franko Ljubljana državni kolodvor Šiška postavljene: Parožaga Deghenghi v Ljubljani in sicer:

vrsta lesa	Debelost v cm	cena za kub. m	Debelost v cm	cena za kub. m	Debelost v cm	cena za kub. m	Dolgot v metrih
hrastov	od 30 do 60	K 38.-	od 26 do 29	K 30.-	od 19 do 25	K 26.-	od 3 do 4 m
smrekov	od 30 do 60	K 29.-	od 26 do 29	K 18.-	od 19 do 25	K 16.-	4 metre
močesnov	od 30 do 60	K 24.-	od 26 do 29	K 20.-	od 19 do 25	K 18.-	4 metre
borov	od 30 do 60	K 19.-	od 26 do 29	K 17.-	od 19 do 25	K 15.-	4 metre
jelkov	od 30 do 60	K 18.-	od 26 do 29	K 16.-	od 19 do 25	K 14.-	4 metre
bukov	od 30 do 60	K 17.-	od 26 do 29	K 16.-	od 19 do 25	K 14.-	2,25 in 4,50

hrastove deske 28 mm debele iz K 25.-, iz K 45.-, iz K 35.- kuhali meter, dolgot 2 do 4 m.
bukove deske 28 mm „ „ K 35.-, „ K 30.- „ „ 2, 4 m.
hrastove frize 28 mm „ „ K 250.-, „ K 2.-, „ K 150 kvadrat met., dolgot 25 do 50 cm
bukove frize 28 mm „ „ K 190.-, „ K 110.-, „ K 1.- „ 25 do 50 cm

M. B. Sprejemajo se vedno in cirkularisti in „gatermojstri“. Poročilo na vsaki omenjeni tago. 1004 10-8

Trgovski pomočnik ali prodajalka popolnoma izurjena v poročilsko-galerijski stvari sprejme se takoj pri P. Rasda, v Celju.

Radi smrti svoje žene prodam ali dam v najem Iv. Koletnikovo

trgovino

z mešanim blagom na Ptujski gori. Trgovina, protokolirana trdka, obstoji že blizu 60 let in je edina v trgu Ptuj-ska gora. Trgovci imajo predmet.

Ivan Klemenčič učitelj in posestnik.

Radi preselitve se prodajo

remci in štalaze

za sušenje hmelja. Pri tej priliki se tudi proda holo za dome.

ŠIRCA, GRIŽE PRI CELJU.

SUKNA

in modno blago za obleke

prilagojena firma

Karel Kocian

tvornica za sukno v Mumpolcu na Čadchem. 183

Tvorniške cene. o Vzorci franks.